

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петя Велинова Митрева,
член на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед
№ 2604/ 2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

за защита на дисертационен труд на тема:

„Наказателноправна защита на семейните отношения“
с автор: Йоана Ивова Павлова, докторант в катедра „Публичноправни
науки“, Правно-исторически факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ -
Благоевград

Дисертантът Йоана Петрова е завършила АМВР през 2012 г. и специалност „Право“ Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” – гр.Пловдив през 2016 г. От 2012 г. до 2021 г. е заемала длъжността „разследващ полицай“ в ОД - МВР София, а от 2021 г. е асистент по Криминалистика в АМВР. Зачислена като редовен докторант в катедра „Публичноправни науки“, Правно-исторически факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград с тема на дисертационния труд: „Наказателноправна защита на семейните отношения“, с научен ръководител доц. д-р Надежда Кръстева.

Темата на дисертационния труд е актуална. Обектът, предметът, целите и задачите на изследването са коректно формулирани. Общият обем е 225 страници. Структурата е класическата - увод, три глави, заключение и библиографска справка, която включва общо 261 информационни източници, от които 17 на латиница. Проучените и използвани съдебни

актове са 101. Източниците са коректно цитирани в 501 бележки под линия. Стилът е научен, използваната терминология е коректна.

В глава първа на дисертационния труд „Понятие за семейни отношения и тяхното развитие“ е проследено историческото развитие на правната уредба на семейните отношения, което се явява необходима основа за наказателноправната им защита. С нужната дълбочина и детайлност са разгледани различните родствени връзки, което е необходимо за очертаване на кръга отношения, обект на наказателноравна защита. Ето защо изследването в глава първа е не само историческо, то е и теоретичната рамка за провеждането на анализа в следващите две глави от труда.

В глава втора „Защита на семейните отношения от престъпления против брака, семейството и младежта според Наказателния кодекс от 1968 г.“ е направен обстоен анализ на престъпленията против брака и семейството, против гражданското състояние на лицата и против младежта. В тази си част изследването съдържа множество изводи и предложения, сред които се открояват аргументите за инкриминиране на родителското международно отвлечане като най-тежката форма на родителско отчуждаване и на сурогатното майчинство с комерсиална цел. Добре аргументирани са също предложенията *de lege ferenda* да се разшири кръгът на престъпните субекти по чл.182б НК. Освен конкретни предложения за подобряването на законодателството, авторът достига и до теоретичния извод за обособяване на престъпленията против гражданското състояние на лицата като отделен вид престъпления, различни от тези против брака, семейството и младежта.

В глава трета на дисертационния труд „Наказателноправна защита на семейните отношения от престъпления против личността“ дисертантът обособява три основни групи престъпления – престъпления против живота

и здравето, засягащи семейните отношения (убийство, телесна повреда, злепоставяне); престъпления против половата неприкосновеност и половия морал, засягащи семейните отношения (изнасилване и кръвосмешение) и престъпленията, извършени в условията на домашно насилие. Основен акцент в тази част от изследването е критичният анализ на дефиницията за престъпление, извършено в условията на домашно насилие по чл. 93, т.31 от НК. Напълно подкрепям становището, че дефиницията би била много по-прецизна при замяна на думите „*ако е извършено чрез*” с „*ако е предшествано от упражнено*”; „*ако е предшествано от акт на*” или „*ако е предшествано поне веднъж от*”. Прецизирането на дефиницията би преодолело редица прапрактически проблеми на правната квалификация и доказването на престъпленията, извършени в условията на домашно насилие.

В своята цялост дисертационният труд е приносен не само за наказателноправната теория, но и за развитието на съдебната практика. Задачите и целите на изследването, представени в уводната част, са изцяло постигнати. Авторите тези са добре формулирани и аргументирани. Предложенията *de lege ferenda* са направени въз основа на възприетите от автора тези и изведените в хода на научното изследване изводи. Интердисциплинарният характер на труда е доказателство и за научните качества на дисертанта Йоана Петрова, задълбочените ѝ познания в различни области на правото, уменията да формулира собствени тези и да ги аргументира.

Препоръчвам използването на повече чуждестранни източници, най-вече по въпросите, свързани с престъпленията, извършени в условията на домашно насилие. Отправлям и препоръка за публикуване на дисертационния труд.

Дисертантът представя и четири научни публикации, свързани с дисертационния труд:

1. Наказателноправна защита от престъпления, извършени в условията на домашно насилие. Публикуван в сборник с доклади от научна конференция на НБУ и БАК „Приложната криминология в България” (София, 14-15 октомври 2021 г.), ISBN/ISSN 978-619-202-775-9, с.291-304;

2. Взаимодействие между институциите при престъпления, извършени в условията на домашно насилие. В: Сборник с доклади „Взаимодействие между институциите при решаване на случаи на домашно насилие”, Русенски университет, Издателство „Медиатех” – Плевен, 2023, ISBN 978-619-207-287-2, с.132 – 142

3. Принудата по чл.177, ал.1 от НК. Публикувана в списание „Правосъдие и права на човека“, Бр. 2/2023 ISSN 2815-4657, стр.76 – стр.87;

4. Противозаконното извеждане на дете извън територията на страната според НК, Бюлетин на факултет „Полиция” на Академия на МВР, бр.15/2024 г., ISSN 2683-0957 (online) и ISSN 1312-6679 (print).

Представените публикации изпълняват минималните национални изисквания за професионално направление 3.6 Право, съгласно ЗРАСРБ, и отговарят на условията за заемане на ОНС „доктор“, съгласно Правилника за прилагането на ЗРАСРБ.

В заключение, с оглед изложеното по-горе, давам категоричната си положителна оценка на представения за защита дисертационен труд на тема „Наказателноправна защита на семейните отношения.“, на дисертант Йоана Ивова Петрова. Дисертационният труд отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ, на чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ за получаване на образователната и научна степен „доктор“, поради което предлагам на научното жури на Йоана Ивова Петрова да бъде присъдена

образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.6 Право“, научна специалност „Наказателно право“.

Дата: 18.11.2024 г.

доц. д-р Петя Митрева:/п/.....

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

POSITION

by Assoc. Prof. Dr. Petya Velinova Mitreva,
member of the scientific jury for the defense of the dissertation according to
Order No. 2604/2024 of the Rector of SWU "Neofit Rilski" – Blagoevgrad

for the defense of a dissertation on the topic:

"Criminal Law Protection of Family Relations"

author: Yoana Ivova Pavlova, PhD student at the Department of Public Law,
Faculty of Law and History, South-West University "Neofit Rilski" -
Blagoevgrad

Yoana Petrova graduated the Academy of Ministry of Interior in 2012 and the specialty "Law" at the Plovdiv University "Paisii Hilendarski" in 2016. From 2012 to 2021 she held the position of "investigating policewoman" in the Regional Directorate of the Ministry of Interior in Sofia, and since 2021 she has been an assistant in Forensic Science at the Academy of Ministry of Interior. She was enrolled as a full-time PhD student at the Department of Public Law, Faculty of Law and History, South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad with the topic of her dissertation: "Criminal Law Protection of Family Relations", with supervisor Assoc. Prof. Dr. Nadezhda Krasteva.

The topic of the dissertation is actual. The object, subject, goals and objectives of the research are correctly formulated. The total volume is 225

pages. The structure is classic - an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliographic reference, which includes a total of 261 information sources, of which 17 are in Latin. The studied and used judicial acts are 101. The sources are correctly cited in 501 footnotes. The style is scientific, the terminology used is correct.

Chapter One of the dissertation "The Concept of Family Relations and Their Development" traces the historical development of the legal framework of family relations, which is a necessary basis for their criminal law protection. The various kinship relations are examined with the necessary depth and detail, which is necessary to outline the circle of relations subject to equal criminal protection. That is why the research in Chapter One is not only historical, it is also the theoretical framework for conducting the analysis in the next two chapters of the work.

In Chapter Two "Protection of Family Relations from Crimes against Marriage, Family and Youth under the Criminal Code of 1968" a detailed analysis of crimes against marriage and family, against the civil status of persons and against youth is made. In this part, the study contains many conclusions and proposals, among which the arguments stand out to criminalize parental international abduction as the most severe form of parental alienation and surrogacy for commercial purposes. The proposals *de lege ferenda* to expand the circle of criminal subjects under Article 182b of the Penal Code are also well informed. In addition to specific proposals for improving the legislation, the author also comes to the theoretical conclusion of distinguishing crimes against the civil status of persons as a separate type of crime, different from those related to marriage, family and youth.

In Chapter Three of the dissertation "Criminal Law Protection of Family Relations from Crimes Against the Person", the dissertation distinguishes three main groups of crimes – crimes against life and health, affecting family relations

(murder, bodily harm, defamation); crimes against sexual integrity and sexual morality, affecting family relations (rape and incest) and crimes committed in the conditions of domestic violence. from the study is the critical analysis of the definition of a crime committed in the conditions of domestic violence under Art. 93, item 31 of the Penal Code. I fully support the view that the definition would be much more precise if the words '*if committed through*' were *replaced by 'if preceded by exercise';if preceded by an act of" or "if preceded at least once by"*. Refining the definition would overcome a number of practical problems of legal qualification and proof of crimes committed in the context of domestic violence.

In its entirety, the dissertation contributed not only to the theory of criminal law, but also to the development of case law. The objectives of the study, presented in the introductory part, have been fully achieved. The authors' theses are well formulated and reasoned. The de lege ferenda proposals were made on the basis of the author's assumptions and the conclusions drawn in the course of the scientific research. The interdisciplinary nature of the work is also a proof of the scientific qualities of the dissertator Yoana Petrova, her in-depth knowledge in various areas of law, the ability to formulate her own theses and argue them.

I recommend the use of more foreign sources, especially on issues related to crimes committed in the context of domestic violence. I also make a recommendation for the publication of the dissertation.

The author also presents four scientific publications related to the dissertation:

1. Criminal Law Protection from Crimes Committed in the Context of Domestic Violence. Published in a collection of papers from the scientific

conference of NBU and BAC "Applied Criminology in Bulgaria" (Sofia, October 14-15, 2021), ISBN/ISSN 978-619-202-775-9, pp. 291-304;

2. Interaction between institutions in the case of crimes committed in the context of domestic violence. In: Collection of reports "Interaction between institutions in solving cases of domestic violence", University of Ruse, Publishing House "Mediatech" - Pleven, 2023, ISBN 978-619-207-287-2, p.132 – 142;

3. Coercion under Art. 177, para. 1 of the Penal Code. Published in the journal "Justice and Human Rights", No. 2/2023 ISSN 2815-4657, p. 76 – p. 87;

4. Unlawful removal of a child from the territory of the country according to the Penal Code, Bulletin of the Academy of the Ministry of Interior, issue 15/2024, ISSN 2683-0957 (online) and ISSN 1312-6679 (print).

The submitted publications meet the minimum national requirements for the professional field 3.6 Law, according to the Law on on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, and meet the conditions for occupying the degree of Doctor of Law, according to the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

In conclusion, in view of the above, I give my categorical positive assessment of the dissertation submitted for defense on the topic "Criminal Law Protection of Family Relations.", by dissertation student Yoana Ivova Petrova. The dissertation meets the requirements of Art. 6, para. 3 of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, of Art. 27, para. 2 of Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria for obtaining the educational and scientific degree of "Doctor", which is why I propose that the scientific jury of Yoana Ivova Petrova be awarded the educational and scientific degree of

"Doctor" in scientific field 3. Social, Economic and Legal Sciences",
professional field "3.6 Law", scientific specialty "Criminal Law".

Date: 18.11.2024

Assoc. Prof. Dr. Petya Mitreva :/s/.....